

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
И РЕОСИГУРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА
Скопје - Виена Иншуренс Груп

ОПШТИ УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД
ОДГОВОРНОСТ
(пречистен текст)

Овие Општи Услови за осигурување ги донесе Управниот одбор на Друштвото на својата 86-та редовна седница одржана на 15.10.2002 година со одлука број 0202 - 2905/4 - 21 со примена од денот на донесувањето, измените и дополнувањата донесени на својата 86-та редовна седница одржана на 26.11.2015 година со одлука број 02 - 9731/4/4 со примена со денот на донесувањето и одлука бр. 02-11517/3 донесена на 140-тата редовна седница одржана на 23.12.2016 год. со примена со денот на донесувањето, измените и дополнувањата донесени на својата 209-тата редовна седница одржана на 11.7.2018 година со одлука број 02-5534/8 со примена со денот на донесувањето и измените и дополнувањата донесени на својата 270-тата редовна седница одржана на 29.11.2019 година со одлука број 02-9399/6 со примена од 01.12.2019 година

Лектор Кристина Велевска

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Овие Услови се применуваат за осигурување од одговорност, а доколку одговорноста се осигурува со некој друг вид осигурување, овие услови се применуваат како што тоа го предвидуваат условите за тој вид осигурување.

ЗНАЧЕЊЕ НА ОДДЕЛНИ ИЗРАЗИ

Член 2

Одделните изрази во овие Услови ги имаат следните значења:

Осигурувач - Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија, Скопје - Виена Иншуренс Груп.

Договарач на осигурување - лице што со осигурувачот го склучува договорот за осигурување.

Осигуреник - лице чија одговорност е покриена со осигурувањето.

Трето лице - лице што не е субјект на договорот за осигурување, односно лице чија одговорност не е покриена со осигурувањето, како и лице што не е работник на осигуреникот.

Сума на осигурување - највисок износ на обврската на осигурувачот за секој осигурен случај.

Премија - износ што се плаќа за осигурување врз основа на договорот за осигурување.

Полиса - исправа на договорот за осигурување.

Осигурен случај - иден неизвесен и независен од исклучивата волја на осигуреникот штетен случај, чија последица е настанување на штета за која надомест може да бара трето оштетено лице.

Извор на опасност - дејност (занимање), предмети (подвижни и неподвижни), правен однос или одредено својство од кои може да настане одговорност како ризик покриен со ова осигурување.

II. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

(1) Предмет на осигурување според овие Услови е законската одговорност на осигуреникот за штета настаната со смрт, повреда на телото или здравјето, како и оштетување или уништување на предмети на трето лице.

(2) Со ова осигурување се покрива одговорноста за штета што настанала, важи од/или од дејност на осигуреникот, од поседување предмети, од правен однос, или од одредено својство како извор на опасност што се одбележани во полисата за осигурување, односно во понудата за осигурување.

(3) Осигурувањето, исто така, се однесува и на одговорноста за штета од:

1) зголемување на опасноста или проширување на осигурениот извор на опасности до кои дошло во текот на траењето на осигурувањето;

2) нов извор на опасности што се појавува кај осигуреникот по склучување на договорот за осигурување во смисла на член 5 од овие Услови (осигурување од нови извори на опасност).

(4) Ако е предвидено така во посебните одредби на овие Услови, или ако е посебно така договорено, со осигурување се покрива и одговорноста за:

1) штета настаната со кражба или исчезнување на предмети;

2) штета што не настанала ниту со повреда на лицето, ниту со оштетување, односно уништување на предметите, таканаречена "чисто имотна штета".

ПРОШИРУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 4

(1) Во рамките на осигурениот извор на опасноста од дејност, опфатена е и одговорноста на осигуреникот:

1) од користење, односно поседување, закуп или плодоживање на: земјиште, згради и простории, кои се користат исклучиво за потребите на осигурената дејност или занимање;

2) од користење на објектите на општествениот стандард што им служат исклучиво на работниците на осигуреникот (како на пр. ресторани за општествена исхрана, бањи, одморалишта, спортски игралишта и сл.);

3) од користење на лифтови наменети за превоз на лица и на товар;

4) од употреба на велосипеди без мотори за потребите на осигурената дејност;

5) од складиштување на материјал за ложење и погон за исклучителна употреба за извршување на осигурената дејност или занимање;

6) поради кражба или исчезнување на предмети за лична употреба на работниците на осигуреникот, освен на: пари, часовници, фотоапарати, скапоцености од сите видови, хартии од вредност и документи од сите видови, под услов предметите да се сместени во заклучени простории или во заклучени шпајзови;

7) од држење и употреба на несоодни работни машини и несоодни транспортни средства за потребите на осигурената дејност.

(2) Доколку се работи за објекти што се наведени под став (1), точка 1 и 2 од овој член, со осигурувањето е опфатена и одговорноста:

1) на осигуреникот како инвеститор или изведувач на градежните работи (новоградба, поправка, преправка, варосување, копање и сл.) доколку пресметковната вредност на тие работи во секој поединечен случај не изнесува повеќе од 60 % од минималната сума на осигурување;

2) од поседување на гаражи што се наоѓаат на, односно во осигурените недвижности, доколку не се работи за гаража што се користи за извршување на дејност и за хотелска гаража.

ОСИГУРУВАЊЕ ОД НОВИ ИЗВОРИ НА ОПАСНОСТИ

Член 5

(1) Ако договорот за осигурување е склучен со плаќање на премија за осигурување во потполност или делумно, врз основа на нето-платниот фонд на работниците или од вкупниот приход, покриетието од осигурувањето се проширува и на одговорноста од нови извори на опасност што се појавуваат кај осигуреникот по склучување на договорот за осигурување, доколку за овој новонастанат извор на опасност не е склучено посебно осигурување.

(2) Осигурувањето почнува веднаш, со појавата на новиот извор на опасност. Осигуреникот е должен, на крајот на периодот од осигурувањето, при утврдувањето на конечниот износ на премијата, да ги пријави сите нови извори на опасност. За новите извори на опасност осигуреникот плаќа премија пресметана од денот на нивните појави ("про-рата темпорис").

(3) Обврската на осигурувачот за надоместок од осигурувањето не настанува во случај на појава на нов извор на опасност, ако осигурувачот според овие Услови на осигурување и Тарифата на премии не осигурува таков извор на опасност.

(4) За новите извори на опасност важи сумата на осигурување во полисата. Ако полисата за одредени извори на опасности содржи различни суми на осигурување, важечка ќе биде сумата на осигурување за изворите на опасност кај кои премијата се пресметува врз основа на нето-платниот фонд или вкупниот приход од дејноста. Ако постојат повеќе различни суми на осигурување кај кои премијата се пресметува на овој начин, важечка ќе биде највисоката сума на осигурување.

(5) Осигурувањето на новите извори на опасности не се однесува на одговорноста од:

1) држење или употреба на пруги (железнички, жичарници и сл.), театри, кина, циркуси и трибини;

2) држење или употреба на моторни возила и други возила на моторен погон (трактори, мотокултиватори, "самоодни" работни машини), воздушни возила и возила на вода;

3) изработка, обработка, сместување, превоз, употреба и трговија со експлозивен материјал или радиоизотопи, освен ако за ова не постои одобрение од надлежен орган.

ОБЕМ НА ПОКРИТИЕТО ЗА ШТЕТИ НАСТАНАТИ СО ЗАГАДУВАЊЕ НА ПОЧВАТА И НА ВОДАТА

Член 6

(1) Под загадување на почва и на вода се подразбира промена на биолошките, хемиските или физичките природни својства на почвата или на водата со испуштање штетни материји што можат да доведат до такви промени.

(2) Со осигурувањето се опфатени само штети причинети со смрт, повреда на телото или на здравјето на некое лице, кои се последица од загадување.

(3) Ако посебно се договори, се покриваат и штетите поради уништување или оштетување на предмети. Овие штети се опфатени со осигурувањето ако настанале поради ненадеен и неочекуван случај, па и тогаш кога самите штети настанале постепено.

(4) Одговорноста за штети во врска со зголемување на изворот на опасности забележан во полисата, заради унапредување или измена на производството, не е опфатена со осигурувањето, ако тоа не се договори посебно.

(5) Осигуреникот учествува со 10 % во секоја штета.

(6) Од осигурувањето е исклучена одговорноста за штети до кои би дошло поради тоа што осигуреникот не ги одржувал, не ги менувал и не ги поправал уредите за прочистување на отпадните води и други отпадни продукти, ниту пак се придржувал кон други мерки предвидени со прописите за заштита на животната средина.

ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ ЗА ЧИСТО ИМОТНИ ШТЕТИ

Член 7

(1) Ако посебно се договори (чл. 3 ст. 2, точ. 2) или ако тоа е предвидено со посебни одредби од овие Услови, осигурувањето се однесува на одговорноста за "чисто имотни штети", т.е. штети што не настанале ниту со повреда на телото или здравјето на некое лице, ниту со оштетување, односно уништување на предмети.

(2) Се смета дека осигурениот случај настанал тогаш кога е сторено дејство, односно настанало пропуштање при извршување на дејноста означена во полисата, поседување на некои предмети и друг (извор на опасност) со кои е предизвикана чисто имотна штета на некое лице.

(3) Со осигурувањето е опфатена одговорноста за штети чија причина (дејство или пропуштање) настанала за време на траењето на осигурувањето, доколку штетите не настанале по истекување на две години од престанување на осигурувањето.

(4) Ако штетата настанала поради пропуштање, се смета во случај на сомневање дека пропуштањето настанало оној ден кога пропуштеното дејство требало најдоцна да се преземе за да се избегне настанување на штетата.

(5) Осигурувањето се однесува на дејноста, односно пропуштање настанало во Република Македонија.

(6) Од осигурувањето се исклучени штети:

1) поради пречекорување на пресметки и кредити по договорите за купување и продавање, а особено поради неодржување на договорните рокови на испораката и гарантираните обврски;

2) поради посредување во парични и други стопански работи;

3) поради кусок во благајна, грешки при исплата и проневера од страна на работниците на осигуреникот;

4) поради неправилно таксирање и други недостатоци во поглед на таксирањето;

5) причинети со тоа што осигуреникот ја превидал грешката

во сметката, пресметката или во мерките во цртежите;
6) поради исчезнување на предмети.

ИСКЛУЧУВАЊЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 8

(1) Осигурувањето не се однесува на:

1) одговорност на осигуреникот за намерно причинета штета, освен ако штетата намерно не ја причинил работник на осигуреникот, осигурувачот стапува во правата на осигуреникот кон работникот како одговорно лице;

2) одговорност за штети што се во непосредна или во посредна врска со користење на нуклеарна енергија, освен одговорност за штети од радиоизотопи што се користат за мирновременски цели (во медицината, биологијата, индустријата, земјоделството итн.);

3) одговорност за штети настанати со држење или употреба на моторни возила и други возила на моторен погон (трактори, мотокултиватори, "самоодни" работни машини, воздухоплови и возила на вода, освен кога не се во функција на моторни возила и кога не можат да бидат покриени со осигурување од автоодговорност);

4) штети што ќе ги претрпи осигуреникот, брачниот другар на осигуреникот, децата и други лица што живеат со него во заедничко домаќинство и кои е должен да ги издржува;

5) одговорност на осигуреникот врз основа на договорно проширување на неговата одговорност и за случаи за кои, инаку, по закон не одговара;

6) штети на предмети или извршени работи што осигуреникот или некое друго лице по негов налог или за негова сметка ги изработиле или ги испорачале, ако причината за штетата е во изработката или во испораката;

7) штети од производи со недостатоци;

8) штети на туѓи предмети причинети при извршување на осигурената дејност (занимање) на овие и со овие предмети (како на пр. обработка, поправка, превоз, испитување и сл.), освен ако до штетата не дошло поради настан што не е во непосредна врска со професионални пропусти на осигуреникот;

9) штети што настанале како последица на свесно постапување, спротивно на прописите или правилата според кои се извршува дејноста, односно занимањето како извор на опасности од полисата;

10) штети кај кои не е утврдена причинско-последична врска меѓу одредено дејство на осигуреникот (преземање или непреземање - пропуштање) и настанатата штета;

11) штети што се последица на загадување на воздухот;

12) штети што се последица на професионални заболувања на работниците на осигуреникот;

13) штети што произлегуваат од:

а. секој пристап до или откривање на доверливи или лични податоци на лица или организации, вклучително и патенти, индустриски тајни, методи за процесирање, список на клиенти, финансиски информации, информации за кредитни картички, податоци за здравствена состојба или кој било вид на информации што не се од јавен карактер; или

б. загуба, загуба од употреба, оштетување, неможност за пристап или неможност да се манипулира со електронски податоци.

Овој исклучок важи дури и кога постојат отштетни побарувања за трошоци за известување, трошоци за вештачење, трошоци за односи со јавноста или која било друга штета или неспоменати трошоци, која е причинета од осигуреникот или друго лице, а кои настанале од причините опишани во точките а и б.

По исклучок за штети што произлегуваат од точка а, со осигурување се покриени штети настанати поради телесни повреди, како и уништување на предмети. Која било загуба, оштета, бришење, или деформација на електронски податоци нема да се смета како штета на предмети - имот.

Под поимот електронски податоци се подразбираат информации, факти или програми што се чуваат како или на кои се креирани, или се употребуваат на, или се пренесуваат на или

од компјутерски софтвер, вклучително и софтверски системи и апликации, хард или флопи дискови, ЦД-ромови, ленти, драјвови, келии, уреди за процесирање на податоци или кои било други медиуми што се користат со опрема што е електронски контролирана.

(2) Со осигурувањето не се покриени штети што настануваат на предметите поради:

1) трајно дејство на температури, гасови, пареа, влага или врнежи (чад, саѓи, прав и др.), како и поради мувлосаност, потреси, шумови и сл. чија последица е постепено настанување на штетата;

2) спуштање и лизгање на земјиште;

3) поплава на стоечки, истечни и подземни води.

(3) Ако посебно се договори, осигурувањето се однесува на одговорност за штети:

1) поради учествување во коњски, велосипедски, мотоциклистички и автомобилски трки, боксерски и боречки борби, како и учество во подготовките за трка, односно борба;

2) на туѓи предмети што ги зел во закуп, на послуга, на заем, во шпајз, поради превоз и сл.;

3) за кои осигуреникот одговара во својство на инвеститор;

4) на осигурување од одговорност во странство.

ТЕРИТОРИЈАЛНО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 9

Со осигурувањето се опфатени осигурени случаи што настанале на територијата на Република Македонија, а на територијата на други земји само ако тоа посебно се договори или ако тоа е предвидено со посебни одредби, освен доколку не се работи за чисто имотна штета.

ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 10

(1) Осигурен случај е иден, неизвесен и независен од исклучивата волја на осигуреникот штетен настан, врз основа на кој трето оштетено лице би можело да бара надомест на штета.

Се смета дека осигурениот случај настанал оној момент кога таквиот настан почнал да се остварува.

(2) Како иден осигурен случај се сметаат и повеќе временски поврзани штети ако се последица на иста причина.

ВРЕМЕНСКО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 11

(1) Осигурувачот има обврска само ако осигурениот случај настане за време на важење на осигурувањето.

(2) Осигурениот случај што настанал за време на важењето на осигурувањето, а чија причина е од периодот што претходи на склучување на договорот за осигурување или од време кога осигурувањето било прекинато, покриен е со осигурување само ако на договорувањето на осигурувањето или на осигуреникот до почетокот на осигурувањето или повторниот почеток на осигурувањето не му биде позната причината од која потекнува осигурениот случај.

(3) Кај штетите поради повреда на здравјето Што настануваат постепено, во случај на сомневање, се смета дека штетниот настан настанал тогаш кога првиот пат со лекарски наод е утврдена повредата на здравјето.

СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 12

(1) Сума на осигурување е горната граница на обврските на осигурувачот по еден осигурен случај, па и тогаш кога за штетата одговараат повеќе лица чија одговорност е покриена со ова осигурување.

(2) Сумата на осигурувањето, во зависност од тоа како е договорено, може да биде: само за штети со смрт, повреди на телото или здравјето на некое лице; само за штети на предмети; и за едните и за другите штети со одвоени суми; или

единствена сума на осигурување без оглед на видот на штетата.

(3) По настанувањето на осигурениот случај и исплата на отштетата, осигурувањето останува и понатаму на сила во висина на сумата на осигурување од полисата.

ОБВРСКА НА ОСИГУРЕНИКОТ ПО НАСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 13

(1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за настанувањето на осигурениот случај, како и за поднесеното барање за надомест на штетата најдоцна во рок од три дена по сознавањето.

(2) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот и тогаш кога барањето за надомест на штета против него ќе биде истакнато преку суд, ќе биде ставен во притвор, како и тогаш кога ќе биде поведена постапка за обезбедување докази.

(3) Ако е поведен извид, е подигнат обвинителен акт или е донесена одлука за кривична постапка, осигуреникот е должен за тоа веднаш да го извести осигурувачот, па и тогаш кога веќе го пријавил настанувањето на штетниот настан. Исто така е должен да го достави наодот на надлежниот орган во врска со настанатиот штетен настан.

(4) Ако со осигурувањето е покриена штета што настанала поради кражба на предмети, осигуреникот е должен без одложување да ја пријави кражбата на органот на јавната безбедност.

(5) Осигуреникот не е овластен без претходна согласност на осигурувачот да се изјасни за барањето за надомест на штета, а особено да го признае потполно или делумно, за барањето за надомест за штета да се израмни, како ниту да изврши исплата, освен ако според фактичката состојба не можело да се одбие признанието, порамнувањето, односно исплатата, а со тоа не се направи очигледна неправда. Ако осигуреникот во заблуда сметал дека постои негова одговорност или дека се исправно утврдени фактите, тоа нема да го оправда.

(6) Ако оштетениот поднесе тужба за надомест на штета против осигуреникот, осигуреникот е должен да му достави на осигурувачот судска покана, односно тужба, и сите писма во врска со штетниот настан и со барањето за надомест на штета, како и водењето на спорот да му го препушти на осигурувачот.

(7) Ако осигуреникот се спротивстави на предлогот на осигурувачот барањето за надомест на штета да се реши со порамнување, осигурувачот не е должен да го плати вишокот на надоместот, на каматите и на трошоците што настанале притоа.

(8) Во случај оштетениот со барањето за надомест на штета непосредно да му се обрати на осигурувачот, осигуреникот е должен на осигурувачот да му ги даде сите докази и податоци со кои располага, а кои се неопходни за утврдување на одговорноста за причинетата штета и за оцена на основаноста на барањето, обемот и висината на штетата.

(9) Ако при променети околности осигуреникот го стекне правото да се укине или да се намали рентата на оштетеното лице, должен е за тоа да го извести осигурувачот.

(10) Доколку осигуреникот не се придржува на обврските од овој член, ќе ги сноси штетните последици што настануваат притоа, освен ако не би настанале и кога би се придржувал на обврските.

ОБВРСКА НА ОСИГУРУВАЧОТ ПО ПОДНЕСЕНОТО БАРАЊЕ ОД ОШТЕТЕНОТО ЛИЦЕ

Член 14

Во врска со поднесеното барање за надомест на штета од страна на оштетеното лице осигурувачот има обврска:

1) заедно со осигуреникот да преземе одбрана на неосновани или претерани барања за надомест на штета (правна заштита - член 15);

2) да ги задоволи основните барања за надомест на штета

(надомест на штета - член 16);

3) да ги надомести трошоците на судската постапка (надомест на трошоците на постапката - член 17).

ПРАВНА ЗАШТИТА

Член 15

(1) Обврската на осигурувачот за давање правна заштита опфаќа:

1) испитување на одговорноста на осигуреникот за настанатата штета;

2) водење спор во име на осигуреникот, ако оштетениот остварува право на надомест на штета во процесната постапка;

3) давање во име на осигуреникот на сите изјави што ги смета за целисходни за задоволување или за одбрана на неоснованото или претераното барање за надомест на штета;

(2) Во согласност и со упатство од осигурувачот, водењето на спорот може да му се довери на осигуреникот, кој во таков случај е должен да се придржува на упатствата и на налозите на осигурувачот во поглед на водење постапка во парница.

(3) Осигурувачот може да го преземе водењето на процесот или да стапи на местото на осигуреникот или да учествува во својство на вмешувач.

(4) Осигурувачот е овластен да одбие да го води спорот или да го препушти водењето на спорот на осигуреникот ако оцени дека нема место за давање правна заштита со оглед на односот меѓу висината на сумата на осигурување.

(5) Во случај осигурувачот на име надомест на штета да ја исплати сумата на осигурување пред поведување на спорот, престанува и неговата обврска на правна заштита.

НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

Член 16

(1) Осигурувачот го исплатува надоместот од осигурувањето во рок од 14 дена, сметајќи од денот кога ги утврдил својата обврска и висината на таа обврска.

(2) Осигурувачот го исплатува надоместот од осигурувањето врз основа на:

1) признанието што го дал или го одобрил;

2) порамнувањето што го заклучил или го одобрил;

3) судската одлука.

(3) Осигурувачот е овластен на име надомест на осигуреникот да ја положи сумата на осигурување, па во тој случај се ослободува од сите обврски и постапки во врска со осигурениот случај.

(4) Осигурувачот учествува во депонирањето заради обезбедување на надомест на штета за која осигуреникот би бил должен врз основа на законските прописи или судските одлуки, и тоа најмногу до износот на висината на неговата обврска за надомест на штета.

(5) Ако осигуреникот е должен да плати на име надомест на штета рента, а капитализираната вредност на рентата ја преминува сумата на осигурување, или остатокот на сумата по одбивање на другите давачки во врска со истиот осигурен случај, долгуваната рента ќе се надомести само во сразмер меѓу сумата на осигурување, односно остатокот на сумата на осигурување и капитализираната вредност на рентата.

Капитализираната вредност на рентата за пресметување на пропорциите се смета врз основа на важечките таблици на смртност за осигурување на живот во Република Македонија.

(6) Ако осигурувачот се спротивстави на предлогот на осигуреникот да се спогоди по барањето за надомест на штета, должен е да ги плати надоместот, каматите и трошоците и тогаш кога ја надминува сумата на осигурување.

НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИТЕ НА ПОСТАПКАТА

Член 17

(1) Осигурувачот ги надоместува сите трошоци на процесната постапка доколку сам го водел спорот или дал согласност на осигуреникот за водење на спорот, па и тогаш кога барање-

то за надомест на штета не било основано.

(2) Ако парницата е водена без знаење и согласност на осигурувачот, со осигурувањето се покриени и трошоците на спорот, доколку заедно со надоместот на штетата не ја надминуваат сумата на осигурување.

(3) Осигурувачот ги сноси трошоците на бранителот во кривичната постапка поведена против осигуреникот поради настан што би можел да има како последица поставување на барање за надомест на штета по основа на одговорност покриена со осигурувањето, и тоа само ако е запознат со изборот на бранителот и прифатил да ги сноси трошоците. Трошоците на кривичната постапка, како и трошоците на застапување на оштетениот, осигурувачот не ги надоместува.

(4) Кога ќе ја изврши својата обврска со исплатата на сумата на осигурување, осигурувачот се ослободува од понатамошни давања на име надомест и трошоци за еден осигурен случај.

НЕПОСРЕДНО БАРАЊЕ НА ОШТЕТЕНОТО ЛИЦЕ

Член 18

(1) Ако оштетеното лице своето барање или тужбата за надомест на штета ги упати само кон осигурувачот, осигурувачот ќе го извести за тоа осигуреникот и ќе го повика за да му ги даде сите потребни податоци и постапки во согласност со член 13 став 8 од овие Услови, како и самиот осигуреник да ги преземе мерките заради заштита на своите интереси.

(2) Доколку во случајов од претходниот став осигурувачот одлучи да му исплати надомест на оштетениот во потполност или делумно, должен е за тоа да го извести осигуреникот.

III. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ОДРЕДЕНИ ИЗВОРИ НА ОПАСНОСТИ

ПРИМЕНА НА ПОСЕБНИТЕ ОДРЕДБИ

Член 19

За осигурувањето од одговорност од одредени извори на опасности, покрај основните одредби од овие Услови, во поглед на обемот на покривањето се применуваат и посебните одредби од овие Услови. Во случај на отстапување од основните се применуваат посебните одредби.

АДВОКАТИ

Член 20

(1) Осигурувањето се однесува на одговорноста за чисто имотни штети во врска со извршување на дејноста на адвокатите (чл. 7 од овие Услови), како и на одговорноста од поседување канцелариски работен простор.

(2) Од осигурувањето е исклучена одговорност на адвокатот за штети што ги причинил во својство на заменик на друг адвокат.

АВТОСЕРВИСИ, АВТОМЕХАНИЧАРСКИ РАБОТИЛНИЦИ И СЛ.

Член 21

(1) Осигурувањето се однесува и на штети од поседување на место за сместување на моторни возила, како и од продажба на потребен материјал за погон на возила (бензин, масло, маст и сл.).

(2) Ако посебно се договори, осигурувањето се однесува и на штети настанати: при работа на возилото и при исчезнување, кражба на возилото, но не и на неговите делови.

БОЛНИЦИ, ЛЕКУВАЛИШТА, САНАТОРИУМИ, ДИСПАНЗЕРИ, АМБУЛАНТИ И СЛ.

Член 22

(1) Со осигурувањето е опфатена и одговорноста за штети поради оштетување, уништување, исчезнување или кражба на

предмети за лична употреба на болните и на нивните придружници ако тие предмети се предадени на чување на осигуреникот.

(2) Со осигурувањето е опфатена одговорноста за штети поради исчезнување и кражба на пари, хартии од вредност, часовници, документи, накит и други скапоцености, само во случај ако тие предмети се предадени на чување на осигуреникот и ако тие предмети осигуреникот ги држи во заклучена каса.

ДРУШТВА

Член 23

(1) Со осигурување е покриена и одговорноста:

1) од одржување состаноци, седници и приредби на друштвото, предвидени со статутот или другите општи акти на друштвото;

2) од поседување згради, земјиште, простории и уреди што служат исклучиво за потребите на друштвото (како на пр. игралишта, вежбаоници, стрелишта и др.);

3) на членовите на управата на друштвото и другите лица што се овластени да го застапуваат друштвото;

4) на членовите на друштвото при извршување на дејноста на приредби на друштвото и во врска со тие приредби во интерес за целите на друштвото.

(2) Кај стрелачкото друштво со осигурување е покриена одговорноста за штети само ако тие настанале на место одредено за гаѓање.

(3) Со осигурувањето е опфатена и одговорноста за оштетување, уништување, исчезнување и кражба на возила на вода (чамци, едрилицы и др.), преземени на чување под услов да постои постојан чувар, штетите на моторите на чамците се покриени доколку моторот е прицврстен за чамецот или е сместен ноќе во затворена просторија.

(4) Ако посебно е договорено, со осигурувањето е покриена и одговорноста на друштвото за штети од:

1) поседување згради, земјиште, простории и уреди што не служат исклучиво за потребите на друштвото;

2) приредби што ги преминуваат рамките на обични приредби на друштвото, предвидени со статутот на друштвото;

3) држење на животни;

4) подигнување трибини;

5) користење на спортски терени и уреди (лизгалишта, патеки за санкање и за скијање и др.);

6) дејности што споредно ги извршува друштвото (на пр. ресторани во сопствена режија, бањи и сл.).

ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ ЗАЕДНИЦИ

Член 24

(1) Покрај одговорноста за штети настанати со извршување и поради извршување на функциите на органите на општествено-политичките заедници, со осигурувањето е опфатена и одговорноста од поседување или користење згради, земјиште, простории и уреди што служат исклучиво за потребите при извршување на работи од општествено-политичките заедници.

(2) Одговорноста од други дејности на општествено-политичките заедници е опфатена со осигурувањето само ако секој извор на опасност посебно се осигурува.

(3) Со осигурувањето е опфатена и одговорноста на општествено-политичките заедници за чисто имотни штети (чл. 7 од овие Услови).

(4) Од осигурувањето е исклучена одговорноста на општествено-политичките заедници за штети настанати со смрт или телесна повреда на некое лице поради акт на насилство или терор, како и пријавени демонстрации и манифестации, како и за други штети што органите на општествено-политичките заедници биле должни, според важечките прописи, да ги спречат.

ГАРДЕРОБИ**Член 25**

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигурениците поради оштетување, уништување, исчезнување или кражба (па и поради замена) на предмети предадени во гардероба на чување со исправна потврда (број, блок и сл.).

(2) Од осигурувањето е исклучена одговорноста на осигуреникот за штети поради исчезнување или кражба на пари, хартија од вредност, скапоцености, часовници и документи од секаков вид.

(3) Осигурувачот има обврска само ако гардеробата има постојан чувар и во неа, освен чуварот, други лица немаат пристап.

ГРАДЕЖНА МОНТАЖА И СЛИЧНА ДЕЈНОСТ**Член 26**

(1) Штетите настанати од нивелирање на терен што го врши осигуреникот се покриени со осигурувањето доколку нивелирањето се однесува на работи што осигуреникот треба да ги изврши, при што од осигурувањето е исклучена одговорноста за штети на објектот за чија изградба и обработка се врши нивелирањето.

(2) Осигурувањето се однесува и на одговорноста за штети:

1) непосредно причинети со оштетување на подземни уреди (како водови: за гас, вода, струја, канализација и сл.), доколку не е посебно договорено да се опфатат и посредните штети;

2) причинети со минирање во извршување на дејноста на осигуреникот, но не и за штети на неподвижни предмети што при минирањето се наоѓаат на оддалеченост помала од 75 метри од точката на минирањето ако поинаку не се договори.

(3) Од осигурувањето е исклучена одговорноста за штети:

1) на соседните градежни објекти поради пропуштање да се изврши соодветно засилување (потпирање и сл.);

2) на градежен, односно монтажен објект што го изведува или на кој работи осигуреникот;

3) причинети од рушење на неподвижни предмети што се наоѓаат во кругот чиј радиус одговара на висината на објектот што се урива.

(4) Ако е осигурен дел од градежниот објект или одредени градежни занаетчиски работи, осигурувањето од одговорноста на изведувачот на градежните работи не ги покрива штетите на другите делови на тој градежен објект или другите градежни и занаетчиски работи што не се осигурени, односно се осигурени со друга полиса.

(5) Ако е осигурен дел од монтажен објект или одредени монтажни работи, осигурувањето од одговорноста на изведувачот на монтажните работи не ги покрива штетите на другите делови на тој монтажен објект или другите монтажни работи што не се осигурени, односно се осигурени со друга полиса.

(6) Осигуреникот учествува со 10 % во секоја штета.

БАЊИ**Член 27**

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот за оштетување, уништување, исчезнување и кражба на предмети за лична употреба на гостите во капашиштата, ако тие предмети се заклучени во кабините или други соодветни простории за сместување на предмети или ако му се предадени на осигуреникот на чување.

(2) Одговорноста за штети при исчезнување и кражба на пари, хартии од вредност, скапоцености, часовници, документи и сл. е покриена со осигурувањето само ако тие ствари се предадени на осигуреникот на чување и ако се држат во заклучена каса.

(3) Со осигурувањето е покриена и одговорноста за штети причинети од предметите на осигуреникот што служат за спорт, рекреација и забава на гостите во капашиштата.

ЛЕКАРИ**Член 28**

(1) Осигурувањето се однесува и на чисто имотни штети (член 7 од овие Услови).

(2) Осигурувањето ја покрива одговорноста и за штети настанати при давање итна медицинска помош на подрачјето на Европа.

ПРИСТАНИШТА И ЈАВНИ СКЛАДИШТА**Член 29**

(1) Ако посебно се договори, осигурувањето се однесува и на одговорност:

1) за штети настанати на туѓа стока при: претовар, складиштување, сложување и прицврстување, мерење, броење, сортирање, маркирање и зголемување, пакување и поправка при пакувањето, превоз и пренесување во деловниот простор;

2) за штети од загадување на води, крајбрежја и други објекти.

(2) Со осигурувањето не е опфатена одговорноста:

1) за штети причинети со: влечење, пилотирање, чување и заштита на бродови, заврзување, одврзување и спасување на бродови; превоз на лица со пилотски и приврзувачки чамци, дообработка, преработка, обработка и сл., егализирање, фумигирање, чистење, варосување, мешање, сушење и сл.; со меѓународно и внатрешно отпремување на стоката (шпедиција); со складиштување и чување на стоката во фрижидери;

2) за посредни штети (на пр. губење на пазарот, паѓање на цените, забрана на увоз или извоз).

(3) Во секоја штета осигуреникот учествува со 10 %.

ЗЕМЈОДЕЛСКА И ШУМАРСКА ДЕЈНОСТ**Член 30**

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста за штети причинети од:

1) држење на животни, но не и штети што настануваат на животните при припуст или вештачко оплодување, освен ако тоа посебно не е договорено;

2) користење на средства за отстранување на плевел, како и за спречување и отстранување на растителни болести и штетници на земјиштето на осигуреникот, со тоа што осигуреникот учествува со 10 % во секоја штета;

3) преземање на градежни работи на земјиштето на осигуреникот доколку пресметковната вредност на тие работи не изнесува повеќе од минималната сума на осигурување;

4) споредни дејности на осигуреникот ако годишниот приход од тие дејности не го преминува износот во денарска противредност од 1 500 евра.

(2) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот во својство на приватно лице во смисла на член 32 од овие Услови.

ПРИКЛУЧНИ ПРУГИ, ЖИЧНИЦИ (КАЧУВАЛКИ), ЖИЧАРНИЦИ, ЗАКУПЕНИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ СКЛАДИШТА, ДИГАЛКИ И ПОСТРОЈКИ ЗА НАТОВАР И ИСТОВАР**Член 31**

(1) Доколку дејноста на осигуреникот, како извор на опасност од полисата, се извршува со користење на приклучни пруги, жичници, жичарници, закупени железнички складишта, дигалки и други постројки за натовар и истовар, со осигурувањето е опфатена:

1) одговорноста за штети настанати од употреба на приклучни пруги (шумски, полски, индустриски), жичници или жичарници, ако превозот се врши без наплата на возарина;

2) одговорност за штети од употреба на дигалки и постројки за натовар и истовар, доколку не настанале при употреба на постројки што по својата конструкција го пуштаат товарот да падне;

3) договор за одговорност за штети настанати од употреба на закупеното железничко складиште кон македонската

железница.

(2) Ако посебно се договори, со осигурувањето е покриена:

1) одговорноста за штети поради оштетување на вагони, бродови, моторни возила со користење на дигалки и други постројки за натовар и за истовар;

2) одговорноста за штети настанати при употреба на приклучни пруги (шумски, полски, индустриски), жичници или жичарница ако превозот се врши со наплата на возарина.

ПРИВАТНО ЛИЦЕ - ОДГОВОРНОСТ ВО ТОА СВОЈСТВО

Член 32

(1) Со осигурување е покриена одговорноста на осигуреникот за штети предизвикани од приватни лица во секојдневниот живот надвор од извршување на некое занимање или занает, и тоа:

1) како сопственик, корисник или закупец на стан или посебна куќа за живеење, мала градина и двор;

2) како работодавец кон лицата вработени во домаќинството;

3) поседување или употреба на велосипед без мотор;

4) занимавање со спорт, освен спортот со кој се занимава професионално, како и спортот што е поврзан со употреба на возила снабдени со мотор од кој било вид, спорт со воздушни летала, лов и боречки спортови (бокс, мечување, борење, цудо, карате и др.);

5) како сопственик на питоми животни што не се користат во земјоделството;

6) ладно или огнено оружје за чие поседување има дозвола што служи за одбрана или за учество на стрелачки натпревари.

(2) Во истиот обем како во став 1 од овој член осигурувањето се однесува и на одговорноста на:

1) брачниот другар на осигуреникот и децата што живеат со него во заедничко домаќинство и кои е должен да ги издржува;

2) лица вработени во домаќинството на осигуреникот заради извршување на работи на тоа домаќинство.

(3) Ако дел од станот, односно зградата се употребува за извршување на некое занимање, осигурувањето не ја опфаќа одговорноста од поседување на тој дел од станот, односно зградата.

(4) Ако посебно се договори, опфатена е одговорноста за малолетни деца што не живеат во заедничко домаќинство со осигуреникот.

ОДРЖУВАЊЕ НА ПАТИШТА

Член 33

(1) Ако посебно се договори, со осигурување е покриена и одговорноста на осигуреникот за штети настанати при:

1) несоодветни тротоари и заштитни огради или нивно непостоење, како и непостоење на соодветни сообраќајни знаци и предупредување на опасни места на патиштата;

2) некосоње на тревата и неодржување на насадите на патното земјиште;

3) разни наноси на патот (снег, земја, отпадоци и др.);

4) непосипување на патот за спречување на последици;

5) осигуреникот учествува со 10 % во секоја штета.

СПОРТСКИ ПРИРЕДБИ

Член 34

Со осигурувањето е опфатена одговорноста на организаторот на велосипедските трки за време на самата трка.

Ако трката се одржува на отворени патишта, таквата патека мора да биде обезбедена од страна на органите за јавна безбедност.

Осигурена е и одговорноста на учесниците на спортски приредби, со исклучок на случаите од член 8 став 3 точка 1 од овие Услови.

УЧИЛИШТА, УСТАНОВИ ЗА ВОСПИТУВАЊЕ И ОБРАЗОВАНИЕ, ЧУВАЊЕ И СЛ.

Член 35

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот за штети поради оштетување, уништување, исчезнување и кражба на предмети на ученици - питомци, само ако предметите се наоѓаат во соодветни простории што служат за нивно сместување.

(2) Од осигурувањето е исклучена одговорноста за штети поради исчезнување и кражба на: пари, вредносни хартии, благородни метали, нумизматички, филателистички и други збирки и скапоцености од секаков вид.

(3) Со осигурувањето е покриена и одговорноста:

1) на членови на училишниот совет и советот на воспитните и други установи што, според законските прописи и актите на училиштата, односно воспитните и други установи, управуваат со училиштето, односно установата;

2) од организирање на излети, екскурзии, училишни приредби и слично.

УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

Член 36

(1) Под угостителска дејност, во смисла на овие Услови, се подразбира дејноста што ја извршуваат: хотели, кафеани, пансиони, одморалишта, средени кампови и сл.

(2) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот поради оштетување, уништување, исчезнување или кражба на предмети за лична потреба на гостите што ги довеле во угостителскиот објект. Како предмети за лична употреба се сметаат и: аматерски фотоапарат со прибор, опрема за викенд и за кампување, радио и ТВ-приемник, грамофон со плочи и касетофон, двоглед, ловечка пушка, лично оружје и спортски реквизити.

(3) Осигурувањето не се однесува на одговорност за штети настанати:

1) на предмети на гостите при нивната употреба, обработка или работење врз нив од страна на осигуреникот;

2) при исчезнување или кражба на предмети на гостите ако тие се внесени во простории што се пристапни на секого, во кои се послужува храна и пијалак и сл., освен ако не се предадени во гардеробата на чување.

(4) Ако посебно се договори, со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот за штети на возила во смисла на одредбите од член 40 од овие Услови.

(5) Одговорноста за штети при исчезнување или кражба на пари, накити, хартии од вредност и документи од секој вид е покриена со осигурувањето ако тие предмети му се предадени на осигуреникот и се сместени во заклучена каса.

(6) Со осигурувањето е опфатена и одговорноста:

1) од помошни погони што му припаѓаат на осигуреникот (како: пералници, кујни, фурни, месарници и сл.), а кои му служат исклучиво за извршување на дејноста на осигуреникот;

2) од поседување предмети, простории и терени за спорт и за рекреација што гостите ги користат бесплатно.

УРЕДИ ЗА ЗАБАВА

Член 37

Со осигурувањето е покриена и одговорноста за штети што настануваат при монтажа и демонтажа на уредите за забава.

ПРОТИВПОЖАРНИ ДРУШТВА

Член 38

1) Со осигурувањето е опфатена одговорноста за штети причинети при вежби, акции за спасување и пружање помош.

(2) Со осигурувањето е покриена и личната одговорност на членовите на друштвата од извршување активности во својство на пожарникари.

(3) Осигурувањето се однесува и на одговорноста на противпожарното друштво како сопственик, закупец или

плодоуживател на земјиште, згради и простории што служат исклучиво за потребите на друштвото.

(4) Од осигурувањето е исклучена одговорноста за штети на предметите заради чие спасување друштвото било повикано.

ВЕТЕРИНАРИ, ВЕТЕРИНАРНИ КЛИНИКИ И СТАНИЦИ

Член 39

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот поради повреда на животните при лекување.

(2) Ако посебно се договори, со осигурувањето е покриена и одговорноста за штети поради повреда на животни во врска со кастрација, третирање со гасови и вештачко осеменување.

ВОЗИЛА - ЧУВАЊЕ

Член 40

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на осигуреникот за оштетување, уништување, исчезнување, кражба и замена на возила оставени на чување (моторни возила, приколки, мотори и велосипеди).

(2) Доколку возилото не е сместено во заклучена гаража, од осигурувањето се исклучени штетите на предметите што се наоѓаат на или во возилата, како и на одделни делови на возилото, освен предметите што сериски се произведуваат со возилото и предметите што според прописите би требало да бидат во возилото.

(3) Осигурувачот има обврска само кога паркиралиштето за возилата е точно одредено, обележано и ако возилата се прописно сместени и обезбедени, под услов да постои постојан чувар.

ЗГРАДИ И ЗЕМЈИШТА (ПОСЕДУВАЊЕ, ОДНОСНО КОРИСТЕЊЕ)

Член 41

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста за изворите на опасност од член 4 став 2 точка 1 и 2 од овие Услови.

(2) Со осигурувањето е покриена и одговорноста:

1) за штети што ги предизвикуваат лица задолжени за одржување и за чистење згради, односно земјишта како извори на опасност;

2) за штетите што ги предизвикуваат лица што стапуваат на местото на осигуреникот во својство на нов корисник, плодуживател или стечаен управник;

3) за штети од користење на детски игралишта со опремата што припаѓа за разонода на децата, доколку игралиштето припаѓа на зградата како извор на опасност во полисата;

4) од поседувањето на градина, доколку таа се користи за сопствени потреби и доколку ? припаѓа на зградата или земјиштето како извор на опасност од полисата.

(3) Ако зградата има повеќе корисници, односно сопственици, осигурувачот нема обврска да ја надомести штетата што ја предизвикува еден корисник, односно сопственик на друг сопственик, на неговиот брачен другар и лицата што ги издржува.

(4) Барањата на сопственикот, односно корисникот на станот, неговиот брачен другар и лицата што ги издржува, се опфатени со осигурувањето доколку тие не учествуваат во заедничката одговорност за штети со другите сопственици, односно корисници на зградата.

ЖИВОТНИ

Член 42

(1) Со осигурувањето е покриена и одговорноста на чуварот на животните и другите лица што се грижат за животните што се означени во полисата за осигурување.

(2) Со осигурувањето е покриена одговорноста за штети од актот за припуст на животни, ако тоа посебно се договори.

IV. ОПШТИ ОДРЕДБИ

ПРЕМИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 43

(1) Ако основа за преместување на премијата е годишниот личен нето-доход на работниците, конечната пресметка на премијата се врши по завршувањето на годината врз основа на остварениот личен доход.

(2) Во случај на престанување на договорот за осигурување пред договорениот рок на траење, ако договорувачот имал некаков попуст на траење на осигурувањето, должен е износот на премијата одобрена на име попустот да му го врати на осигурувачот.

Член 44

(1) Ако предметот за чија употреба е склучено осигурувањето од одговорност, односно изворот на опасност наведен во полисата, престане да постои пред почетокот на обврската на осигурувачот, на договорувачот на осигурувањето му се враќа износот од платената премија.

(2) Ако изворот на опасност наведен во полисата престане да постои за време на траењето на осигурувањето, осигурувачот е должен да му врати на договорарот на осигурувањето дел од премијата за извор на опасност што престанал да постои за преостанатото време, доколку за тој извор на опасност осигурувачот немал обврска да плати надомест од осигурувањето.

(3) Во сите други случаи, со престанување на договорот за осигурување, пред истекување на времето за кое е платена премија, премијата му припаѓа на осигурувачот само до истекување на денот до кој имал обврска, ако поинаку не е договорено.

ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ОБВРКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 45

Обврската на осигурувачот престанува:

1) кај договорот за осигурување со одреден рок на траење, со истекувањето на 24-тиот час од денот што е наведен во полисата како ден на истекување на осигурувањето, доколку не е поинаку договорено;

2) кај договорот за осигурување со неодреден рок на траење, ако во полисата е наведен само почетокот на осигурувањето, осигурувањето се продолжува од година во година, освен ако некоја од одговорните страни најдоцна три месеци пред истекувањето на тековната година на осигурувањето писмено не ја извести другата страна за откажување на договорот за осигурување. Во тој случај, договорот за осигурување престанува со истекување на дваесет и четвртиот час од последниот ден на тековната година на осигурување.

НАЧИН НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 46

(1) Сите известувања и пријави што се должни да ги направат договорните страни во смисла на одредбите од овие Услови мора задолжително да се потврдат писмено ако се направени усно, по телефон, со телеграма или на некој друг сличен начин.

(2) Како ден на прием на известувањето, односно пријавата, се смета денот кога е примено известувањето, односно пријавата. Ако известувањето, односно пријавата е испратена препорачано по пошта, како ден на прием се смета денот кога е предадена во пошта.

(3) Слогодбите што се однесуваат на содржината на договорот се полноважни само ако се заклучени во писмена форма.

ИЗМЕНА НА НАЗИВОТ ИЛИ АДРЕСАТА (ФИРМА)

Член 47

(1) Договорарот на осигурувањето, односно осигуреникот е должен за измените на името, називот или адресата, да го извести осигурувачот во рок од 15 дена од денот на настану-

вањето на промената.

(2) Ако договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот не го извести осигурувачот за промените од претходниот став, за полноважност на известувањата што ги испраќа осигурувачот, доволно е ако му упати на договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот препорачано писмо според последните податоци за адресата на станот, деловните простории, односно имињата и називите со кои располага. Известувањето станува полноважно на денот кога според редовниот тек на работите би станало полноважно кога не би настанале промените од претходниот став.

ИЗМЕНИ НА УСЛОВИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И ТАРИФАТА НА ПРЕМИИ

Член 48

(1) На договорите за осигурување заклучени на траење подолго од една година, измените во Условите за осигурување и Тарифата на премии, извршени по склучување на договорот за осигурување, ќе се применуваат дури по истекувањето на годината на осигурување, освен ако не се поповолни за осигуреникот.

(2) Осигурувачот е должен, на писмен или на друг соодветен начин, да го извести договарачот на осигурувањето за извршените измени во Условите за осигурување, односно Тарифата на премии.

(3) Договарачот на осигурувањето има право во рок од 30 дена од денот на приемот на известувањето за извршените измени во Условите за осигурување, односно Тарифата на премии, да го откаже договорот за осигурување.

(4) Во случај на отказ од претходниот став, договорот за осигурување престанува во 24 часот од последниот ден на тековната година на осигурувањето во која е извршена измената во условите за осигурување, односно во Тарифата на премии.

(5) Ако договарачот на осигурувањето не го откаже договорот во рокот одреден во став 3 на овој член, договорот за осигурување се менува со почетокот на наредната година на осигурување, во согласност со извршените измени во условите за осигурување, односно Тарифата на премии.

ПРИМЕНА НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ И НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТИ

Член 49

(1) На прашањата што не се регулирани со Условите, ќе се применуваат соодветни одредби од Законот за облигациони односи.

(2) Доколку не се во спротивност со овие Општи услови, на осигурувањата склучени по овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имоти.

НАДЛЕЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 50

Во случај на спор меѓу договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот, месно е надлежен Основниот суд Скопје 2, Скопје.

ПРИМЕНА НА ОВИЕ УСЛОВИ

Член 51

(1) Доколку не се во спротивност со овие Услови, на осигурувањата склучени според овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имот.

На договорот за осигурување на имотот се применуваат и други обврзани одредби од Законот за облигационите односи - Глава XXX - Осигурување, а диспозитивните одредби доколку прашањата на кои се однесуваат не се поинаку регулирани со овие Услови.

(2) Ако односите што се регулираат со одредбите од овие Услови поинаку се регулирани во Условите, односно во Посебните услови за одделни видови осигурување на имот, ќе

се применуваат од тие Услови на осигурување.

ПРАВО НА ЖАЛБА

Член 52

Договарачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето можат да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурувањето, како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.

Претседател на Управен одбор

Бошко Андов